

Strategiska mål för patientsäkerhet 2019 - 2021

Innehållsförteckning

1	PERSONFOKUSERAT PATIENTSÄKERHETSARBETE	4
2	KUNSKAPSBASERAT PATIENTSÄKERHETSARBETE.....	5
3	ORGANISERAD FÖR PATIENTSÄKERHET	6
4	STRATEGISKA OMRÅDEN FÖR SÄKERHET.....	7
4.1	Uppföljning och analys	9

Patientsäkerhetsstrategi 2019 - 2021

God vård kännetecknas av att den är kunskapsbaserad och ändamålsenlig, säker, patientfokuserad, effektiv, jämlik och tillgänglig. Det är det samlade arbetet som leder till en vård av god kvalitet.

Hög patientsäkerhet kännetecknas av att patienten och personalen är delaktiga i patientsäkerhetsarbetet, att det finns en god säkerhetskultur och att vårdskador förhindras genom ett aktivt riskförebyggande förhållningssätt.

Regionens vision är att ingen patient ska drabbas av en undvikbar skada.

De strategiska målen är att:

- ✚ hälso- och sjukvården genomsyras av en stark säkerhetskultur,
- ✚ frekventa och allvarliga vårdskador ska identifieras och förebyggas,
- ✚ patientsäkerhetsarbetet ska utgå från evidensbaserade metoder,
- ✚ patienten är delaktig i sin egen vård och behandling och i patientsäkerhetsarbetet

Detta innebär att regionens patientsäkerhetsarbete ska vara:

- ✚ **Personfokuserat**
- ✚ **Kunskapsbaserat**
- ✚ **Organiserat för patientsäkerhet**

För ett framgångsrikt patientsäkerhetsarbete krävs insatser på alla nivåer i organisationen.

Individnivå: Patienter och närståendes kunskap tas tillvara.

Mikronivå: Hälso- och sjukvårdspersonal i vårdnära verksamhet känner ansvar och arbetar aktivt för ökad patientsäkerhet.

Mesonivå: Verksamhetsledningen ansvarar för att skapa förutsättningar för systematiskt patientsäkerhetsarbete och följa upp verksamhetens resultat.

Makronivå: Den högsta ledningen ska leda och styra vården mot ökad patientsäkerhet. Resultat efterfrågas och följs upp på ett strukturerat sätt.

Personfokuserat patientsäkerhetsarbete

Vad innebär det för patient och närstående?

- En ökad kunskap om den egna hälsan samt vård och behandling.
- Bättre informerad om risker som rör min vård och behandling.
- Att deras synpunkter och erfarenheter tas tillvara för att göra vården säkrare.
- Att den som drabbas av en vårdskada blir informera om vad som inträffat samt vilka åtgärder som kommer att vidtas.

Vad innebär det för hälso- och sjukvårdspersonalen?

- Att diskutera vård och behandling samt risker utifrån patientens förutsättningar och behov.
- Att involvera patienter och närstående i arbetet med att förbättra processer och rutiner.
- Att identifiera och förebygg risker i vården utifrån patientens erfarenheter och synpunkter.

Vad innebär för den operativa ledningen på olika nivåer?

- Att skapa förutsättningar för att patienter och närståendes erfarenheter och synpunkter systematiskt sammanställs och tas tillvara i förbättringsarbeten.
- Att visa öppenhet kring risker och skador i vården.
- Att skapa rutiner för ett strukturerat omhändertagande av patient och närstående i samband med en oönskad händelse.

Vad innebär det för den högsta ledningen

- Att skapa förtroende hos medborgare och medarbetare.
- Att utarbeta former för medborgardialog.
- Att underlätta för medborgarna att framföra klagomål och synpunkter.

Kunskapsbaserat patientsäkerhetsarbete

Vad innebär det för patient och närstående?

- Kunskap om att vården arbetar med att förebygga och minska risker i vården.
- Kunskap om att mina erfarenheter, synpunkter och förslag kan bidra till en säkrare vård.

Vad innebär det för hälso- och sjukvårdspersonalen?

- Att arbeta utifrån evidensbaserade kunskapsunderlag och riktlinjer
- Att rapportera och följa upp risker för vårdskador samt händelser som har medfört eller hade kunnat medföra en vårdskada.
- Att identifiera riskområden och förebygga risker i vården.
- Att följa upp och utvärdera och förbättra processer och rutiner.

Vad innebär för den operativa ledningen på olika nivåer?

- Att skapa struktur och förutsättningar för en säkerhetskultur som stödjer ett systematiskt patientsäkerhetsarbete
- En systematisk uppföljning och utvärdering av patientsäkerhetsarbetet.
- Att kontinuerligt samla in, analysera och agera på rapporter om risker för vårdskador samt händelser som har medfört eller hade kunnat medföra en

Vad innebär det för den högsta ledningen

- En systematisk uppföljning och utvärdering av patientsäkerhetsarbetet.
- Att integrera patientsäkerhet i kompetensutveckling, arbetsmiljö, ekonomi, IT och e-hälsa.

Organiserad för patientsäkerhet

Vad innebär det för patient och närstående?

- Att patienten upplever att alla som är involverade i patientens vård har tillgång till nödvändig och adekvat information.
- Att patienten vet vem han/hon kan vända sig till med frågor om sin vård samt hur synpunkter och klagomål tas emot.

Vad innebär det för hälso- och sjukvårdspersonalen?

- Att utarbeta och använda standardiserade processer/rutiner för att förebygga och minska risk för vårdskador.
- Att skapa rutiner för god kommunikation mellan verksamhetens olika delar samt övergångar.

Vad innebär det för den operativa ledningen på olika nivåer?

- Att utarbeta och kommunicera mål och strategier som stödjer ett systematiskt patientsäkerhetsarbete.
- Att fördela det organisatoriska ansvaret för patientsäkerhet.
- Att skapa rutiner för patient och närstående att lämna synpunkter på vård och behandling samt förslag till förbättringar.
- Att säkerställa och uppmuntra till att medarbetare rapporterar risker för vårdskador.
- Att skapa förutsättningar för god kommunikation i vårdens

Vad innebär det för den högsta ledningen

- Att utarbeta och kommunicera övergripande mål, strategier och värderingar som stödjer ett systematiskt patientsäkerhetsarbete.
- Att skapa rutiner som stödjer ledning och styrning av det strategiska patientsäkerhetsarbetet på alla nivåer.
- Att dokumentera det organisatoriska ansvaret för patientsäkerhetsarbetet.

Strategiska områden för säkerhet

Säkerhetskultur

Det strategiska arbetet ska inriktas på att höja säkerhetskulturen i organisationen. Grunden för hög patientsäkerhet är ett väl fungerande systematiskt arbete och goda kunskaper i patientsäkerhetsfrågor på alla nivåer. Arbetet ska fokusera på att öka benägenheten att rapportera händelser, högsta ledningens stöd till patientsäkerhetsarbete, kunskap i patientsäkerhet samt åtgärder för att minska arbetsbelastningen och en anpassad bemanning. Mätning av patientsäkerhetskultur ingår som en del av egenkontroll och uppföljning av verksamheten som vårdgivaren är skyldiga att genomföra enligt Patientsäkerhetslagen.

Patient- och närståendedelaktighet

Patient- och närståendedelaktighet i patientsäkerhetsarbetet för region Jämtland Härjedalen utgår från tre perspektiv. Dessa är; att hälso- och sjukvården utvecklar vården tillsammans med patient och närstående, att patienten är en part i beslutsprocessen och vården bidrar till egenvård. Synpunkter och klagomål ska omhändertas i organisationen och utgöra underlag för förbättringar.

Vårdskador

Blåsoverfyllnad och Vårdrelaterade infektioner (VRI) utgör de vanligaste förekommande vårdskador. De orsakar främst ett lidande för patienten men också kostnader för hälso- och sjukvården. Vårdskador ses som oacceptabla och ska upptäckas, riskbedömas och förebyggas. Region Jämtland Härjedalen ska aktivt arbeta med att implementera evidensbaserade åtgärds paket samt följa upp utvecklingen. Resultaten ska utgöra underlag för systematiska förbättringsarbeten.

Vårdprevention

Vårdpreventivt arbetssätt främjar hälsa och förhindrar vårdskador. Syfte med att arbeta vårdpreventivt är att upptäcka patienter med risk för vårdskada exempelvis trycksår, fall/fallskada, undernäring, risk för blåsoverfyllnad samt ohälsa i munnen. I det vårdpreventiva arbetssättet ingår även säker läkemedelsbehandling och säker läkemedelshantering. För läkemedel finns regionens övergripande handlingsplan. Arbetet ska fokusera på att identifiera risker, analysera och följa upp avvikelser samt att arbeta med förebyggande åtgärder utifrån evidensbaserad kunskap.

Patientens övergångar

Brister i kommunikation och information är problemområden när det gäller övergångar mellan olika vårdgivare/verksamheter/avdelningar och mellan vården och patient/närstående. Där brister kring läkemedelshantering är ett exempel på det. Inriktningen ska vara att skapa rutiner för god kommunikation och information mellan verksamheternas olika delar samt vid vårdövergångar, både internt och med andra vårdgivare, men också mellan vården och patient/närstående.

Överbeläggning/utlokalisering

Överbeläggningar och utlokaliserade patienter innebär en ökad patientsäkerhetsrisk och en ökad risk för att patienter drabbas av vårdskada. Inriktningen ska vara att ingen patient ska riskera att vårdas på en vårdplats som enligt definitionen är en överbeläggning eller en utlokaliserad vårdplats.

Kunskap och kompetens

Chefer och ledare på alla nivåer måste ha kunskap om patientsäkerhet för att engagera och motivera medarbetarna. Region Jämtland Härjedalen ska arbeta med att behålla och förbättra kompetensen inom patientsäkerhetsområdet bland medarbetarna och utveckla utrednings- och metodkunskapen inom området. Kunskapen ska vara baserad på evidens samt beprövad erfarenhet och omsättas i verksamheten.

Det strategiska patientsäkerhetsarbetet ska inriktas på att;

- ✚ Hitta, identifiera, analysera och åtgärda systemfel samt identifiera omfattningen och typ av förekommande vårdskador. Även genusperspektiv ska beaktas
- ✚ Identifiera risker för vårdskador, ta lärdom av händelser och arbeta förebyggande för att förhindra att skador inträffar
- ✚ Aktivt medverka för att involvera patienter och närstående i det systematiska patientsäkerhetsarbetet
- ✚ Medverka i nationellt arbete för att minska antalet vårdskador
- ✚ Som komplement till föreliggande strategi utformas en tvåårig handlingsplan som ska brytas ned i verksamheten

Uppföljning och analys

Strategiska områden följs upp i regionens patientsäkerhetsberättelse och rapporteras till regionstyrelsen.

Område patientsäkerhet ansvarar för att på övergripande nivå följa upp de strategiska områdena inom patientsäkerhetsområdet samt ge underlag till åtgärdsförslag.

Område patientsäkerhet ska tillsammans med utvecklingsenheten stötta utvecklingen inom säkerhetsområdet samt utveckling av verktyg och metoder.

Den som är ansvarig för ett verksamhetsområde ansvarar för att uppföljning, rapportering och egenkontroll sker i befintlig ledningsstruktur. Uppföljningen ska fokusera på att identifiera brister eller risker i organisationen/verksamheten samt utgöra underlag för förbättringsarbete.

Alla medarbetare i Region Jämtland Härjedalen ska vara väl informerade om sitt ansvar, känna till regionens strategiska patientsäkerhetsmål och medverka till god patientsäkerhet.

